

Wetgeving katten en zwerfkattenbeleid Zedelgem

Wetgeving met betrekking tot (zwerf)katten

Wet op de bescherming van de dieren van 4 mei 1995; wet tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn van de dieren.

Ministerieel besluit betreffende de identificatie en registratie van katten 13 oktober 2017.

Korte samenvatting: Sinds 1 november 2017 moeten alle katten geïdentificeerd (gechipt) en geregistreerd worden voor ze 12 weken oud zijn. Dit betekent dat alle katten dan, voor de leeftijd van 12 weken en in elk geval vóór verhandeling, geïdentificeerd zijn en geregistreerd moeten worden in de centrale databank CatID.

Onder verhandelen wordt ook het 'gratis weggeven' verstaan.

Opgelet: bij verhandelen is er tevens de verplichte sterilisatie/castratie.

Schematisch Overzicht van de Wetgeving (Bijlage 1)

Besluit van 23.02.2018; Besluit van de Vlaamse Regering tot opheffing van het koninklijk besluit van 3 augustus 2012 betreffende het meerjarenplan voor de sterilisatie van huiskatten en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 betreffende de identificatie en registratie van katten, wat betreft de sterilisatie van katten.

Korte samenvatting: Alle katten en kittens moeten gecastreerd/gesteriliseerd worden voor ze 5 maanden oud zijn en/of voor verkoop of adoptie. Dit geldt ook voor katten en kittens die gratis weggegeven worden. Uitzonderingen hierop zijn katten die naar een erkende fokker (met HK-nummer) gaan of die voor het buitenland bestemd zijn. Katten die geboren zijn tussen 31 augustus 2014 en 31 maart 2018 moeten steriel gemaakt zijn tegen 1 januari 2020.

Schematisch Overzicht van de Wetgeving (Bijlage 2)

Een Diervriendelijk gemeentelijk zwerfkattenbeleid (begeleidende gids voor de lokale besturen)
25.01.2019

Achtergrond

Deze wetgeving omtrent sterilisatie/castratie, identificatie en registratie blijkt nog niet helemaal ingeburgerd, waardoor het nog al te vaak gebeurt dat er 'ongewenste' nestjes kittens worden geboren.

De castratie/sterilisatie, identificatie en registratie van katten heeft nochtans veel voordelen voor de katten zelf, de lokale ecosystemen, de eigenaars van de katten en de maatschappij.

Katten zijn vanaf hun 5-6 maanden reeds vruchtbaar en kunnen verschillende nesten (van 3-6 kittens) per jaar grootbrengen. Een katin en haar nakomelingen kunnen op 5 jaar tijd maar liefst voor 5000 kittens zorgen. Het niet steriliseren/castreren van katten zorgt voor kattenoverschot met daardoor een sterke toename van de zwervkattenpopulatie en toename van 'ongewenste' katten in de dierenasielen. Deze laatste zijn genoodzaakt om jaarlijks duizenden katten te laten inslapen.

Naast het ethische aspect hangt hier ook een kostenplaatje aan, voor het steriliseren/castreren van zwervkatten, het euthanaseren van de dieren, de administratieve kosten, en niet te vergeten de tijd van vele vrijwilligers die zich het lot en welzijn van de katten aantrekken.

Visie en Doel

Omwille van verschillende redenen (hieronder opgesomd) proberen we op een **diervriendelijke** manier het **aantal zwurfkatten** in de gemeente Zedelgem en deelgemeentes **te verminderen**.

1. Standpunt dierenwelzijn katten

Castratie/sterilisatie van (zwurf)katten kan sproeien, rondzwerven, vechten verminderen/voorkomen en zorgt ervoor dat de zwurfkattenpopulatie minder toeneemt en te beheren valt. Hierdoor:

- Verkleint de kans op wonden ten gevolge van vechten, abscessen en overdraagbare ziektes (kattenaids (FIV), kattenleukose (FeLV)), wat het welzijn van de katten ten goede komt
- Dienen aanzienlijk minder katten geëuthanaseerd te worden.

2. Ecologisch standpunt:

Naast het standpunt dierenwelzijn voor de katten, is het ecologisch standpunt (en daarmee ook het dierenwelzijn van de in het wild levende inheemse dieren) zodoende nog belangrijker om een strikt zwurfkattenbeleid toe te passen.

(Zwurf)katten hebben een zeer grote invloed op ecosystemen en behoren tot de ergst invasieve soorten in de wereld. (Zwurf)katten hebben reeds bijgedragen aan het uitsterven van verschillende diersoorten en reduceren de lokale populaties aan vogels en kleine zoogdieren sterk (onder andere door predatie van deze in het wild levende dieren, het verstoren van de natuurlijke evenwichten, het verspreiden van ziektes).

Het is dus ook uit het ecologisch standpunt zeer belangrijk dat de zwurfkattenpopulatie onder controle wordt gehouden door onder andere het toepassen van sterilisatie, identificatie en registratie.

Naast de wettelijke verplichte sterilisatie/castratie, registratie en identificatie van katten, worden katteneigenaars aangemoedigd om hun katten uitwendig herkenbaar te maken indien ze buitenlopen, waarbij het aandoen van een kattenbelletje kan helpen om het predatie-succes van de dieren naar beneden te halen, in het voordeel van de in het wild levende dieren.

3. Om overlast te bestrijden en de publieke gezondheid te beschermen

Zwurfkatten kunnen door vechten, lawaai (vooral tijdens de paartijd), vervuilen van de omgeving (openscheuren van vuilniszakken, uitwerpselen) voor overlast zorgen bij veel mensen.

Ziektekiemen kunnen tussen katten en andere diersoorten (zoals onder andere de mens) worden overgedragen (*Toxoplasma gondii*, *Salmonella spp.*, ...).

Zwerfkattenbeleid Zedelgem

Bewustmaking

In het zwerfkattenbeleid is het dus eerst en vooral belangrijk dat iedereen zich bewust is dat het castreren/steriliseren, het identificeren en registreren van de huiskatten noodzakelijk is, omdat het wettelijk verplicht is (zie wetgeving en bijlagen), maar tevens om ongewenste nestjes kittens te vermijden.

Hierbij is het belangrijk dat iedereen begrijpt dat dit zwerfkattenbeleid wordt opgesteld ten voordele van de katten, de lokale ecosystemen, de buurtbewoners en de maatschappij.

Net zoals over de aanschaf van een huisdier dient er over al de mogelijke gevolgen van het kweken met huisdieren goed nagedacht te worden. De beslissing om met een huisdier te kweken wordt hierbij liefst op voorhand besproken met de lokale dierenarts.

Hiervoor zal samengewerkt worden met lokale dierenartsen, waarbij er wordt gevraagd extra informatie te verspreiden over de wetgeving omtrent steriliseren/identificeren van katten. Ook zal dit probleem regelmatig in het Zedelgem Magazine, op facebook en op de website worden aangehaald en zal er een pagina op de website van de gemeente Zedelgem aan gewijd worden.

Algemeen principe

Voor de zwerfkattenproblematiek wordt het systeem van vangen, steriliseren en terugplaatsen toegepast. Het systeem van het vangen, steriliseren, terugplaatsen ("trap, neuter, release" of TNR) heeft zowel voor de bevolking als voor de zwerfkatten voordelen. Voor de burgers zal er minder overlast zijn doordat de katten minder gaan sproeien en vechten, waardoor het risico op ziekteoverdracht en vervuiling van de omgeving kleiner wordt. De katten worden toleranter tegenover soortgenoten en vertonen minder territoriaal gedrag, en daardoor is het risico op verwondingen, ziektes en verkeersongevallen ook kleiner. Dankzij de TNR-methode kunnen de zwerfkatten zich niet meer voortplanten en verkleint de populatie op termijn.

Stakeholders

Voor het toepassen van TNR methode worden heel wat stakeholders betrokken. Het is belangrijk dat de communicatie en samenwerking tussen de verschillende stakeholders goed verloopt om tot een geslaagd beleid te komen. Volgende stakeholders worden betrokken:

- Gemeente Zedelgem (milieudienst - 050 28 82 25, technische dienst – 050 28 83 47)
- Wijkinspecteurs (Algemeen nummer – 050 82 08 00)
 - Zedelgem
 - Imke Becue – 0492 90 19 38
 - Inge Vandekerckhove – 0492 27 30 52
 - Loppem
 - Heidi Ramboudt – 0492 27 30 47
 - Willem Verhaeghe – 0492 27 30 48
 - Veldegem
 - Wouter Verbeke – 0492 27 30 49

- Robin Cassaer – 0492 27 30 50
- Aartrijke
 - Isabelle Puype – 0492 27 30 45
 - Douglas Van Bossele – 0492 27 30 46
- Vrijwilligersgroepen
- Blauwe kruis Brugge (Krinkelstraat 4, 8380 Brugge – 050 32 09 66)

Voor de vrijwilligersgroepen wordt gestreefd om 1 groep op te richten per deelgemeente. Met deze groepen kan ook voor de vangacties en nazorg worden samengewerkt.

Stappenplan TNR-methode

1. Lokalisering / Meldpunt

Het gemeentelijk meldpunt zwerfkatten is voorzien in de milieudienst 050 28 82 25 of milieu@zedelgem.be.

De omvang van de (zwerf)kattenpopulatie wordt bijgehouden en in kaart gebracht.

2. Controle ter plaatse

Meldingen van burgers worden altijd gecheckt door de wijkinspecteurs, de lokale vrijwilligersgroep of de gemeentediensten. Zij gaan na in de buurt of het gaat over:

- Zwerfkatten of ondernemende huiskatten
- Of er aanwijzingen zijn over de herkomst van de katten
- Of er kans is dat de dieren gechipt zijn
- Wie er eventueel de dieren bijvoedert

Indien er geoordeeld wordt dat het effectief om zwerfkatten gaat, wordt een vangactie opgezet.

3. Voorbereiding vangactie

Er wordt een overleg georganiseerd met de vrijwilligersgroep of melder en de gemeentelijke diensten om de locatie en de datum van de vangactie vast te leggen.

De Gemeente stelt een bewonersbrief op voor de omwonenden. De brief wordt bezorgd door de wijkinspecteur, lokale vrijwilligersgroep of de gemeentediensten

4. Vangactie

De technische dienst (de verantwoordelijke voor de rattenverdelging) brengt de vangkooi ter plaatse en stelt deze op. Het plaatsen van de vangkooi gebeurt zo mogelijk op een plek die beschutting biedt voor de weersomstandigheden. Op de technische dienst zijn er vangkooien te ontlenu voor het vangen van zwerfkatten. Uit eigen ervaring door de technische dienst en uit de ervaring van de mensen die reeds een vangkooi ontleenden, blijkt dat het vangen zeer vlot verloopt.

Voor het gebruik van de kooi is er een handleiding 'hoe de vangkooi te gebruiken'. Dit wordt zo gedaan om welzijnsproblemen van de katten te vermijden en om de vanger te beschermen. Soms

laten buurtbewoners hun huiskatten moedwillig vangen om hun dieren dan (gratis) gesteriliseerd terug te krijgen. Als dat vermoed wordt, wordt de gevangen kat terug gelost.

Er moet ook gecontroleerd worden of de gevangen kat geen moederdier is dat nog zogende jongen heeft: in dat geval moeten ofwel de jongen ook gevonden worden, ofwel moet de kat worden vrijgelaten om te vermijden dat de kittens verhongeren. Als men pas op de operatietafel vaststelt dat de kat zogende is, dan moet men de melder verwittigen om uit te kijken naar kittens in de buurt. De katin wordt dan wel gesteriliseerd, maar zodra de verdoving is uitgewerkt (binnen de 24 uur) wordt ze terug (op dezelfde plaats!) vrijgelaten.

Controles gebeuren minstens twee keer per dag door de vrijwilligersgroep, melder of gemeentelijke rattenvanger. Eens een kat gevangen, wordt ze gecontroleerd op halsbandjes of oorknip. Indien dit negatief is wordt moet het Blauwe kruis Brugge meteen verwittigd worden door de vrijwilliger, melder of gemeentelijke rattenvanger. Tijdens de openingsuren (maandag tot zaterdag 09.00 tot 11.30 en 14.00 tot 17.30) kan dit rechtstreeks op het nummer 050 32 09 66. Buiten de openingsuren moet de wijkinspecteur verwittigd worden op het nummer: 050 82 08 00 die de permanentiedienst van het asiel zullen contacteren. De betrokken vrijwilliger brengt ook de milieudienst op de hoogte via 050 28 82 25 of milieu@zedelgem.be

5. Behandeling gevangen katten

Voor de behandeling van de gevangen katten heeft de gemeente Zedelgem een overeenkomst gesloten met het dierenasiel Blauwe kruis Brugge.

Blauwe Kruis Brugge - Dierenasiel

Adres: Krinkelstraat 4, 8380 Brugge

Telefoon: 050 32 09 66

Na vangen worden de zwerfkatten opgehaald door een medewerker van het Blauwe kruis. Bij hun binnenkomst in het asiel ondergaan de gevangen katten de Kitvia FIV-FELV test (katten aids en leukemie); de dieren die niet slagen worden ingeslapen. De andere katten worden behandeld d.w.z. sterilisatie of castratie, alsmede registratie.

De domesticeerbare katten blijven in het asiel en worden ter adoptie aangeboden. De domesticeerbaarheid van de katten wordt gecontroleerd door na te gaan in welke mate de katten benaderbaar zijn (Komen ze eten van aangeboden voedsel, kunnen ze gestreeld worden, kunnen ze opgepakt worden, ...).

Deze die niet (meer) gedomesticeerd kunnen worden krijgen een antibiotica toegediend zodat ze nog een 72 uur beschermd zijn en worden zo vlug als mogelijk weer op dezelfde plaats uitgezet, zodat ze hun territorium niet verliezen. Er wordt gestreefd om de dieren binnen de 48 uur vrij te laten. Desgevallend kan de gemeente een andere plaats aanduiden.

Slechts op advies van de dierenarts, wordt tot euthanasie overgegaan als de gezondheidstoestand een andere behandeling niet meer toelaat.

Gesteriliseerde zwerfkatten krijgen een perforatie of knip in het oor. Zo kan men zien dat een zwerfkat al gesteriliseerd is om te vermijden dat ze opnieuw naar de dierenarts gebracht wordt voor sterilisatie

6. Terugplaatsen Zwerfkatten

Het Blauwe kruis Brugge staat in voor het terugplaatsen van de behandelde zwerfkatten.

Om onrust, migraties en ongevallen zoveel mogelijk te voorkomen moet men de gesteriliseerde zwervkatten terugplaatsen op de plaats waar ze gevangen werden zodra ze hersteld zijn van de operatie. De avond is het beste moment om de zwervkatten vrij te laten.

Voor hun lichamelijke en mentale welzijn is het heel belangrijk dat de zwervkatten op dezelfde plaats van het vangen vrijgelaten worden.

Voor de gemeente Zedelgem moet er een uitzondering gemaakt worden voor die locaties waar beschermde faunaelementen aanwezig zijn, zoals vlak bij Habitatrictlijngebieden en erkende natuurreservaten. Goede locaties worden dan verder gezocht.

7. Nazorg

Zwervkatten verkeren vaak in slechte conditie. Een goede nazorg van deze dieren wordt, uit het standpunt van dierenwelzijn, aangeraden.

Nadat de zwervkatten, na sterilisatie/castratie en merken, opnieuw worden vrijgelaten op de plaats van herkomst zal er, in samenspraak met de vrijwilligersgroep van de deelgemeente een verantwoordelijke worden aangesteld die de nazorg van de katten op zich neemt.

Per kolonie katten zorgt de verantwoordelijke voor:

1) Voederplaatsen

De dieren dienen op een gecontroleerde manier te worden gevoederd. Dat zorgt voor een betere weerstand tegen ziektes en is goed voor het welzijn van de dieren in het algemeen. Ook de overlast (openkrabben van vuilniszakken, ...) zal hierdoor verminderen. De hoeveelheid voeding moet aangepast worden aan het aantal katten, en wordt verwijderd indien niet opgegeten om overlast van ratten te vermijden. Enkel de verantwoordelijke mag voederen.

2) Schuilplaatsen

Indien nodig zijn een aantal schuilhokken ter beschikking op de technische dienst van de gemeente. Deze kunnen ingezet worden volgens noodzaak en zolang de voorraad strekt.

De gemeente maakt de nodige afspraken met de verantwoordelijke vrijwilliger, waarbij deze verantwoordelijke steeds met zijn vragen bij de milieudienst terecht kan. Op deze manier worden de vragen meer gebundeld per kattenkolonie

Aanrijdingen

Het meldpunt voor aangereden katten is de milieudienst (milieu@zedelgem.be -050 28 82 25)

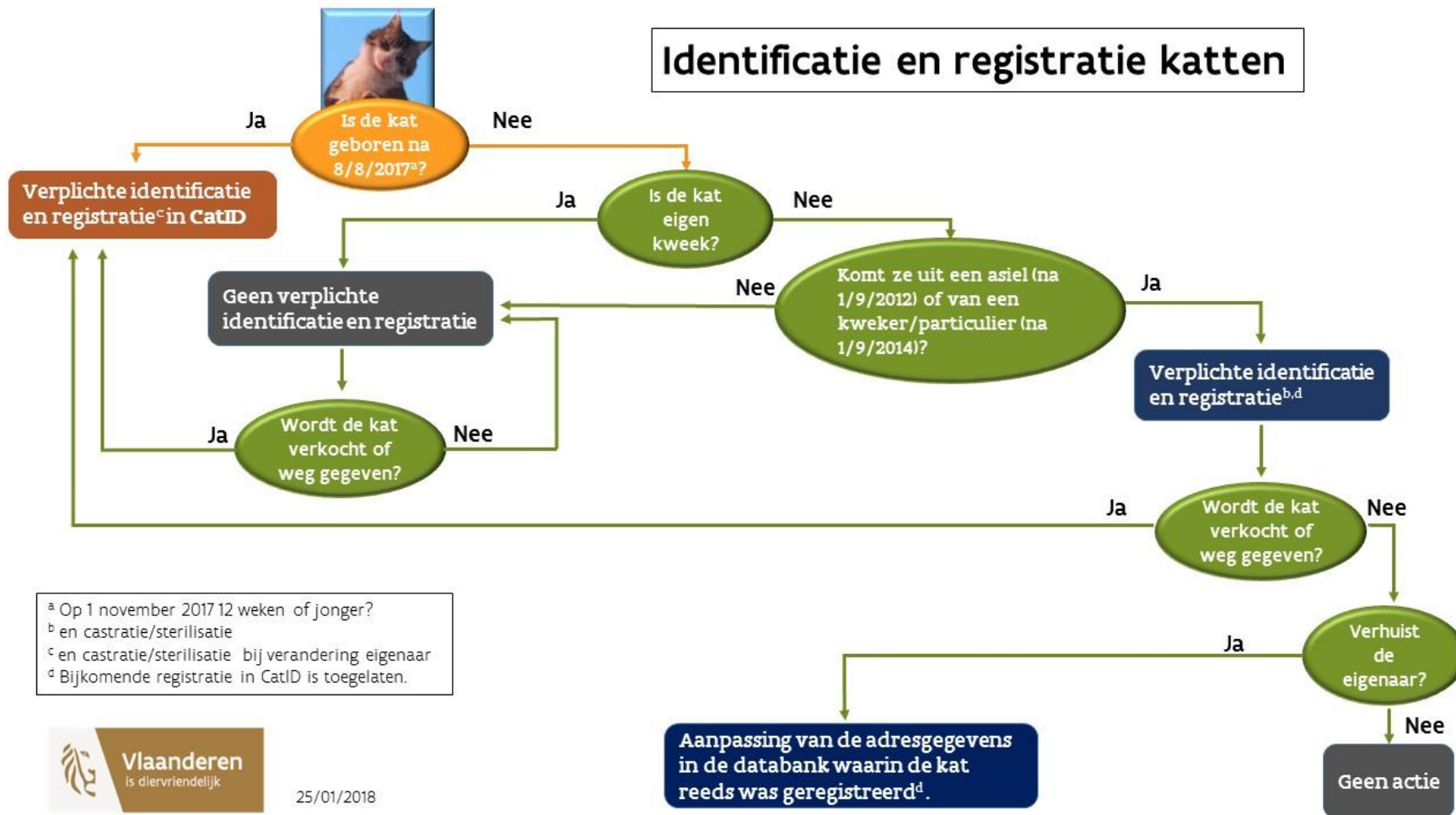
De technische dienst haalt de dieren op.

Met de chiplezer worden de katten nagekeken op de aanwezigheid van een chip, waarna de respectievelijke eigenaar zal gecontacteerd worden zodat de deze zijn huisdier kan ophalen indien gewenst.

Niet-gechipte katten worden opgehaald door het vilbeluik.

Bijlagen

Bijlage 1:

Bijlage 2:

Sterilisatie katten

^a Geldt niet voor erkende kattenkwekers
^b Geldt niet als de kat wordt verkocht aan een erkende kattenkweker of wordt geëxporteerd.